РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

4 март 2010 година *

По дело C-197/08

с предмет иск за установяване на неизпълнение на задължения, предявен на основание член 226 ЕО на 14 май 2008 г.,

Европейска комисия, за която се явяват г-н R. Lyal и г-н W. Mölls, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ищец,

срещу

Френска република, за която се явяват г-н G. de Bergues, г-н J.-S. Pilczer и г-н J.-C. Gracia, както и г-жа B. Beaupère-Manokha, в качеството на представители,

ответник,

* Език на производството: френски.

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-н J. N. Cunha Rodrigues, председател на втори състав, изпълняващ функцията на председател на трети състав, г-жа P. Lindh, г-н A. Rosas, г-н U. Lõhmus и г-н Ал. Арабаджиев (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-жа J. Kokott,
секретар: г-жа R. Şereş, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 18 юни 2009 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 22 октомври 2009 г.,

постанови настоящото

Решение

1 С исковата си молба Комисията на Европейските общности иска от Съда да установи, че като е приела и оставила в сила система на минимални цени за продажба на дребно на цигарите, пуснати в употреба във Франция, както и забрана за продажба на тютюневи изделия „на промоционална цена, противоречаща на целите за закрила на общественото здраве“, Френската република не е изпълнила задълженията си по член 9, параграф 1 от Директива 95/59/ЕО на Съвета от 27 ноември 1995 година относно данъците, различни от данъка върху

оборота, [с които се облага] потреблението на тютюневи изделия (ОВ L 291, стр. 40; Специално издание на български език, 2007 г., глава 9, том 2, стр. 5), изменена с Директива 2002/10/ЕО на Съвета от 12 февруари 2002 г. (ОВ L 46, стр. 26; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 41, стр. 78, наричана по-нататък „Директива 95/59“).

Правна уредба

Общностна правна уредба

2 Съображения 2, 3 и 7 от Директива 95/59 имат следното съдържание

„(2) като има предвид, че целта на Договора [за ЕО] е установяване на икономически съюз, в рамките на който има [практически осъществима] конкуренция и характеристиките на който съвпадат с тези на местния пазар; и че относно обработения тютюн постигането на тази цел предполага прилагането в държавите членки на данъците, които оказват влияние върху потреблението на продукти от този сектор, да не нарушава условията на конкуренция и да не възпрепятства свободното движение в рамките на Общността;

(3) като има предвид, че относно акцизите хармонизирането на структурите трябва да има за резултат, по-специално, конкуренцията между различните категории тютюневи изделия, принадлежащи към една и съща група, […] да не се нарушава от облагането с данъка, и [по този начин да води до отваряне] на националните пазари на държавите членки;

[…]

(7) като има предвид, че [императивните изисквания на] конкуренция[та] предполага[т] система от свободно формирани цени за всички групи тютюневи изделия.“

3 По силата на член 2, параграф 1 от тази директива:

„За тютюневи изделия се считат:

а) цигари;

б) пури и пурети;

в) тютюн за пушене;

— фино нарязан тютюн за свиване на цигари,

— друг тютюн за пушене;

както е определено в членове от 3 до 7.“

4 Член 8 от Директива 95/59 гласи:

„1. Цигарите, произведени в Общността, и тези, внесени от страни, които не са членки, [се облагат с] пропорционален акциз, начислен на основата на максималната цена на дребно, включваща митническите задължения, и [със] специфичен акциз, начислен върху единица продукт.

2. Ставката на пропорционалния акциз и [размерът] на специфичния акциз следва да са еднакви за всички цигари.

[…]“

5 Съгласно член 9, параграф 1 от тази директива:

„Всяко физическо или юридическо лице, установено в Общността, което преработва тютюн в тютюневи изделия, подготвени за продажба на дребно, се счита за производител.

Производителите или ако е уместно, техните представители или упълномощени посредници в Общността и вносителите на тютюн от страни, които не са членки, имат правото свободно да определят максималната цена на дребно за всеки техен продукт за всяка държава членка, в която въпросните продукти се [пускат в употреба].

Втор[ата] [алинея] обаче не може да затруднява прилагането на националните правни системи относно контрола върху нивата на цените или [съблюдаването] на задължителните цени […], при условие че те са съвместими с правото на Общността."

6 Член 16 от посочената директива предвижда:

„1. [Размерът] на специфичния акциз върху цигарите се определя [, като се вземат предвид] цигарите от най-разпространената ценова група съгласно наличната на 1 януари всяка година информация, като се започне от 1 януари 1978 г.

2. Специфичният компонент на акциза [не] може да [е] по-малък от 5 % или поголям от 55 % от сумата на общата данъчна тежест в резултат на натрупването на пропорционалния акциз, специфичния акциз и данъка върху оборота, налагани върху тези цигари.

[…]

5. Държавите членки могат да налагат минимален акциз върху цигарите, продавани на цена, по-ниска от продажната цена на дребно за цигарите от най-търсената ценова категория, при условие че този акциз не надвишава размера на акциза, налаган върху цигарите от най-търсената ценова категория."

7 Директива 92/79/ЕИО на Съвета от 19 октомври 1992 година за сближаване на данъците върху цигарите (ОВ L 316, стр. 8; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 11, стр. 180) и Директива 92/80/ЕИО на Съвета от 19 октомври 1992 година за сближаване на данъците върху обработения тютюн, непредназначен за цигари (ОВ L 316, стр. 10; Специално издание на български

език, 2007 г., глава 3, том 11, стр. 182), изменени с Директива 2003/117/ЕО на Съвета от 5 декември 2003 година (ОВ L 333, стр. 49; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 52, стр. 27), определят ставките и/или минималните размери на общия акциз, с който се облагат съответно цигарите и обработения тютюн, непредназначен за цигари. Директива 92/80 съдържа и някои правила относно структурата на акциза върху последните.

8 С Решение 2004/513/ЕО на Съвета от 2 юни 2004 г. (ОВ L 213, стр. 8; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 35, стр. 223) Рамковата конвенция на Световната здравна организация (СЗО) за контрол на тютюна, подписана в Женева на 21 май 2003 година (наричана по-нататък „Конвенция на СЗО“), е одобрена от името на Общността. Член 6 от тази конвенция, озаглавен „Ценови и данъчни мерки за намаляване търсенето на тютюн“, има следното съдържание:

„1. Страните признават, че ценовите и данъчните мерки са ефективно и важно средство за намаляване на употребата на тютюн от страна на различни групи от населението, в частност от младите хора.

2. Признавайки суверенното право на държавите да установяват собствената си данъчна политика, всяка страна ще отчита националните си цели за обществено здраве, отнасящи се до контрола на тютюна, и ще определя и следва подходящи мерки, които могат да включват:

а) прилагане на данъчна политика и където това е приложимо, на ценова политика спрямо тютюневите изделия по начин, позволяващ постигането на намаляване на употребата на тютюн, […]

[…]“.

Национална правна уредба

9 Code générale des impôts (Общ данъчен кодекс, наричан по-нататък „CGI“) регламентира по-конкретно данъчното облагане на тютюните във Франция. Член 572, първа алинея от CGI е изменен с член 38, параграф II от Закон № 2004-806 относно политиката за закрила на общественото здраве от 9 август 2004 година (JORF от 11 август 2004 г., стр. 14277). Посоченият член 572, първа алинея, в редакцията след изменението, гласи:

„Цената на дребно на всеки продукт, изразена за 1 000 единици или за 1 000 грама, е една и съща за цялата територия и се определя свободно от производителите или от одобрените доставчици. Тя се прилага, след като бъде одобрена при условията, определени с декрет на Conseil d'État [Държавен съвет]. Цената на дребно на цигарите, изразена за 1 000 единици, обаче не може да бъде одобрена, ако е по-ниска от цената, получена при прилагане на определен с декрет процент към средната цена на тези продукти.“

10 Съгласно член 1 от Декрет № 2004-975 за прилагането на първа алинея от член 572 от Общия данъчен кодекс от 13 септември 2004 година (JORF от 18 септември 2004 г., стр. 16264) „[п]роцентът, посочен в първа алинея на член 572 от [CGI], е 95“.

11 Член 572 bis от CGI е изменен с член 30, параграф II от Закон № 2005-1719 за бюджета за 2006 година от 30 декември 2005 година (JORF от 31 декември 2005 г., стр. 20597). Посоченият член 572 bis, в редакцията след изменението, предвижда:

„Цената на дребно на продуктите, продавани от посочените в първа алинея от член 568 търговци на дребно, и на продуктите, доставяни на пътниците от купувачите — търговци на дребно, посочени в четвъртата алинея от този член, се определя свободно, без обаче да може да бъде по-ниска от цената на дребно, изразена за 1 000 единици или за 1 000 грама, възпроизведена в акта за одобряване […]“

12 Code de la santé publique (Кодекс за общественото здраве, наричан по-нататък „CSP“) съдържа по-конкретно разпоредби относно борбата с тютюнопушенето. Член L. 3511-1 от CSP, в редакцията след изменението с Наредба № 2006-596 от 23 май 2006 г. (JORF от 25 май 2006 г., стр. 7791), гласи:

„Тютюневи изделия са продуктите, предназначени за пушене, смъркане, дъвчене или смукане, когато дори и частично са съставени от тютюн, както и продуктите, предназначени за пушене, дори ако не съдържат тютюн, с изключение единствено на продуктите, които са предназначени за медицинска употреба по смисъла на трета алинея (2°) от член 564 decies от [CGI].

Съставка е всяко вещество или компонент, освен тютюневи листа и други естествени или непреработени части на тютюневото растение, които се използват при производството или подготовката на тютюнево изделие и се съдържат в завършеното изделие, дори в променена форма, включително хартията, филтъра, мастилата и лепилата.“

13 Член L. 3511-3, първа алинея от CSP, в редакцията, приложима към 4 септември 2006 г. — дата на която изтича срокът, определен в споменатото в точка 17 от настоящото решение мотивирано становище, като тази редакция произтича от Закон № 2004-806, споменат в точка 9 от настоящото решение, има следното съдържание:

„Забраняват се популяризирането или рекламата, пряка или косвена, на тютюн, на тютюневи изделия или на определените във втора алинея от член L. 3511-1 съставки, както и всяко безплатно разпространение или продажба на тютюнево изделие на промоционална цена, противоречаща на целите за закрила на общественото здраве.“

14 Във връзка с разпоредбите от CSP за борба с тютюнопушенето в членове L. 3512-1—L. 3512-4 от този кодекс са предвидени наказателни санкции.

Досъдебна процедура

15 На 21 март 2005 г. Комисията изпраща официално уведомително писмо на Френската република, в което твърди, че установените с френското законодателство система на минимални цени за продажба на дребно на цигари и забрана за установяване за тютюна на „промоционална цена, противоречаща на целите за закрила на общественото здраве“, са несъвместими с член 9, параграф 1 от Директива 95/59.

16 В отговора си от 29 юли 2005 г. Френската република посочва, че според нея тази правна уредба се обосновава от целта за закрила на общественото здраве, предвидена в член 30 ЕО.

17 На 4 юли 2006 г. Комисията изпраща мотивирано становище, в което повтаря своята позиция и приканва посочената държава членка в срок от два месеца, считано от получаването на мотивираното становище, да изпълни задълженията си по член 9, параграф 1 от Директива 95/59.

18 Тъй като с оглед на отговорите на Френската република от 5 октомври и от 22 декември 2006 г., тя счита, че положението остава незадоволително, Комисията предявява настоящия иск.

По иска

Доводи на страните

19 Според Комисията Директива 95/59 цели да гарантира практически осъществимата конкуренция, която да не се нарушава от данъчното облагане, за да се осъществи отварянето на националните пазари на държавите членки. Член 9, параграф 1 от тази директива гарантирал, че определянето на данъчната основа на акциза ще се подчинява на еднакви принципи във всички държави членки, и не допускал държавни правила относно цените да могат да осуетят постигането на тези цели. Текстът и целите на тази разпоредба не оставяли място за съмнение, че тя забранява налагането на минимални цени за продажба на дребно. Всъщност налагането на такива цени щяло да доведе до премахването на разликите в цените, които могли да съществуват между различните продукти в зависимост от факторите, оказващи влияние върху формирането на цените от различните производители. Следователно такъв механизъм щял да доведе до нарушаване на търговските потоци между държавите членки. Всъщност вносът на продукти, чиято нетна цена (без начисляваните данъци) е по-ниска от тази на сходни продукти, продавани в налагащите минимална цена държави членки, щял да бъде възпрепятстван в тези държави членки.

20 Комисията твърди, че френският режим на облагане на цигарите налага минимална цена, съответстваща на 95 % от средната цена на същите, под която цените за продажба на дребно на цигарите не могат да бъдат одобрени, като това одобрение е условие за прилагането на цените в търговската мрежа. Следователно производителите или вносителите не биха могли да определят свободно максималната цена за продажба на дребно на техните продукти, тъй като при всяко положение тази максимална цена не би могло да бъде по-ниска от задължителната минимална цена. Ето защо посоченият режим на облагане на цигарите бил несъвместим с член 9, параграф 1 от Директива 95/59.

21 Освен това спорните разпоредби на CSP предоставяли на френските власти дискреционно правомощие за забрана на продажбата на дребно на тютюневи

изделия на определена цена и по този начин възпрепятствали производителите и вносителите да определят свободно максималната цена за продажба на дребно на всеки един от техните продукти. Съдържащото се в член L. 3511-3 от CSP понятие „промоционална цена, противоречаща на целите за закрила на общественото здраве“ не било определено от националното законодателство и поради това не позволявало на съответните оператори да се запознаят с правата и задълженията си по ясен и точен начин, нито на националните юрисдикции — да гарантират тяхното спазване. Ето защо това понятие противоречало на принципа на правна сигурност и на защита на частноправните субекти.

22 Според Комисията фактът, че Директива 92/49/ЕИО на Съвета от 18 юни 1992 година относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, свързани с прякото застраховане, различно от животозастраховането, и за изменение на Директиви 73/239/ЕИО и 88/357/ЕИО (Трета директива за застраховането, различно от животозастраховане) (ОВ L 228, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 2, стр. 53) съдържа принцип на свободно определяне на цените, не означава, че сходен принцип, ясно установен в друга общностна разпоредба, а именно член 9, параграф 1 от Директива 95/59, трябва да се счита за неприложим.

23 Комисията твърди освен това, че макар да е възможно забраните, наложени съответно с горната разпоредба и с член 28 ЕО, да се припокриват, член 9 от Директива 95/59 е самостоятелна норма от вторичното право, която изпълнява самостоятелна функция в контекста на посочената директива и чието приложение не може да се ограничава до случаите, в които същевременно е нарушен и член 28 ЕО.

24 Тази институция смята, че анализът, според който спорната френска правна уредба е пречка за свободното формиране на максималните цени за продажба на тютюневи изделия, не се оборва от член 9, параграф 1, трета алинея от Директива 95/59, която оставя възможност за прилагането на „националните правни системи относно контрола върху нивата на цените“ и на „националните правни системи относно […] [съблюдаването] на задължителните цени“.

25 Комисията поддържа, че съображенията във връзка с общественото здраве, предвидени в член 30 ЕО, не могат да обосноват твърдяното в случая нарушение на общностното право. Всъщност законосъобразността на национални мерки в област, обхваната от хармонизирано на общностно равнище законодателство, трябвало да се преценява от гледна точка единствено на това законодателство, а не от гледна точка на разпоредбите на първичното право, които допускат изключения от основните свободи. Във всеки случай, доколкото закрилата на общественото здраве може да бъде осигурена чрез налагането на високи цени за продажба на тютюневи изделия, тази цел би могло да бъде изцяло постигната чрез подходяща данъчна политика. Освен това свързани с общественото здраве съображения били отчетени при изработването и изменението на общностните директиви за хармонизиране на законодателството в областта на акциза върху тютюневите изделия, без обаче да е бил отменен принципът на свободното определяне на цените. За сметка на това система на минимални цени би могло да има вредни последици за закрилата на общественото здраве, тъй като защитавайки маржа на производителите, тази система им осигурявала допълнителни печалби, които могло да бъдат инвестирани с цел увеличение на продажбите на тютюневи изделия.

26 Освен това член 9, параграф 1 от Директива 95/59 бил съвместим с Конвенцията на СЗО. От една страна, в резултат на тази конвенция не възниквало задължение за договарящите страни да прилагат минимални цени. От друга страна, тя не предоставяла на държавите членки противопоставимо на Общността право да избират между прилагането на данъчни политики и прилагането на ценови политики, тъй като по силата на член 35, параграф 2 от посочената конвенция този въпрос се отнасял до вътрешното функциониране на Общността.

27 Комисията счита освен това, че изложеното в Препоръка 2003/54/ЕО на Съвета от 2 декември 2002 година за предпазване от тютюнопушене и за инициативи за подобряване контрола на тютюна (ОВ L 22, 2003 г., стр. 31), на която се позовава Френската република, не е задължително и че във всеки случай то не може да се тълкува като подбуда за нарушаване на член 9, параграф 1 от Директива 95/59. Докладът на Комисията до Европейския парламент и до Съвета от 16 юли

2008 г. относно структурата и ставките на акцизите, прилагани към цигари и други тютюневи изделия (COM (2008) 460 окончателен), на който също се позовава посочената държава членка, впрочем се отнасял до данъчното облагане като част от цялостна стратегия за предотвратяване на и разубеждаване от тютюнопушене.

28 На последно място, Комисията смята, че държавите членки могат да поддържат високи цени за тютюневите изделия, като увеличат нивото на данъчното облагане на тези изделия съгласно предвидените в съответните директиви правила. Тези директиви не предвиждали максимално равнище на данъчната тежест. Следователно държавите членки могли винаги да постъпят така, че да бъде достигнато желаното равнище на цените чрез влиянието, което данъците оказват върху крайната цена. Освен това неизбежно съществували икономически ограничения по отношение на възможността на производителите да понасят загуби, свързани с желание да не включват данъчната тежест в продажната цена.

29 Френската република поддържа, че спорната национална правна уредба не противоречи на член 9, параграф 1, втора алинея от Директива 95/59. Тази държава членка счита, че посочената разпоредба не установява общ принцип, според който цените се определят свободно от производителите и вносителите. Тя приканва Съда да преразгледа в този смисъл даденото от него тълкуване на тази разпоредба. Всъщност обратно на Директива 92/49 например, която имала за цел хармонизирането на условията за достъп до дейност като самостоятелно заето лице и за упражняването ѝ, Директива 95/59 имала за цел само да хармонизира една част от законодателствата на държавите членки относно акцизите. Според посочената държава членка обаче макар във връзка с хармонизирането на условията за упражняване на дейност като самостоятелно заето лице да може да се предвиди принцип на свободно определяне на цените или на свобода при определяне на възнагражденията, този принцип не може да се съчетае с хармонизирането на данъчното облагане. Освен това такъв принцип трябвало да се тълкува в светлината на свободното движение на стоки, предвидено в член 28 ЕО, който се ограничавал до забрана на националните правни уредби относно цените, които поставят в по-неблагоприятно положение вносните продукти.

30 Френската република смята освен това, че спорната национална правна уредба при всички положения попада в приложното поле на резервите, предвидени в член 9, параграф 1, трета алинея от Директива 95/59. Всъщност, от една страна, съдържащият се в тази разпоредба израз „национални[...] правни системи относно контрола върху нивата на цените“ се отнасял както до обща национална правна уредба относно цените, така и до специална уредба, като разглежданата в случая. Ето защо тази държава членка оспорва практиката на Съда, изведена в Решение от 19 октомври 2000 г. по дело Комисия/Гърция (C-216/98, Recueil, стр. I-8921), според която този израз не можел да се тълкува в смисъл, че оставя на държавите членки дискреционно правомощие за приемане на национални правни разпоредби, които не са с общ характер, предназначени да спрат покачването на цените. От друга страна, съгласно същата съдебна практика изразът „национални правни разпоредби относно [...] съблюдаването на задължителните цени“ се отнасял до цена, която, след като е определена от производителя или от вносителя и одобрена от публичен орган, е станала задължителна като максимална цена. Според Френската република обаче, ако тази цена трябва да бъде одобрена от публичен орган, последният трябва да може да откаже да я одобри.

31 Тази държава членка твърди при условията на евентуалност, че спорната национална правна уредба е обоснована с оглед на целта за закрила на общественото здраве, която се съдържа в член 30 ЕО. Всъщност практиката на Съда позволявала на държавите членки да прилагат национални правни разпоредби, ограничаващи търговията вътре в Общността, с цел закрила на здравето на хората, като по този въпрос посочената държава членка се позовава на Решение по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе. Спорната национална правна уредба била необходима и пропорционална спрямо тази цел. Всъщност тя не могла да бъде постигната чрез повишаване на данъците, тъй като не било задължително производителите и вносителите да го отразят в продажните цени и следователно то нямало непременно да доведе до намаляване на потреблението.

32 Според Френската република определянето на минимална цена е подходящо средство за поддържане на високо равнище на цените и чрез него — за предотвратяване на тютюнопушенето сред най-младите. Това следвало от член 6, параграф 2, буква а) от Конвенцията на СЗО. Становището на тази държава членка се потвърждавало също от точка 7 от Препоръка 2003/54, както и от

точка 3.3, параграф 1 от доклада на Комисията до Европейския парламент и до Съвета от 16 юли 2008 г. относно структурата и ставките на акцизите, прилагани към цигари и други тютюневи изделия.

Съображения на Съда

33 В самото начало следва да се напомни, че от съображение 3 от Директива 95/59 следва, че тя се вписва в рамките на политика за хармонизиране на структурите на акциза върху тютюневите изделия, имаща за цел да се избегне нарушение на конкуренцията между различните категории тютюневи изделия, принадлежащи към една и съща група, и по този начин да се осъществи отварянето на националните пазари на държавите членки.

34 За целта член 8, параграф 1 от тази директива предвижда, че цигарите, произведени в Общността, и тези, внесени от трети страни, се облагат във всяка държава членка с пропорционален акциз, начислен на основата на максималната цена на дребно, включваща митническите задължения, и със специфичен акциз, начислен върху единица продукт (Решение по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, точка 19).

35 Освен това от съображение 7 от Директива 95/59 следва, че императивните изисквания на конкуренцията предполагат система от свободно формирани цени за всички групи тютюневи изделия.

36 В това отношение член 9, параграф 1 от тази директива предвижда, че производителите или ако е уместно, техните представители или упълномощени

посредници в Общността и вносителите на тютюн от страни, които не са членки, имат правото свободно да определят максималната цена на дребно за всеки техен продукт, за да се гарантира, че конкуренцията между тях е ефективна (Решение по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, точка 20). Тази разпоредба цели да гарантира, че определянето на данъчната основа на пропорционалния акциз върху тютюневите изделия, а именно максималната цена за продажба на дребно на тези изделия, се подчинява на едни и същи правила във всички държави членки. Тя цели също, както отбелязва генералният адвокат в точка 40 от заключението си, да запази свободата на посочените по-горе оператори, която им позволява да се ползват ефективно от конкурентното предимство, произтичащо от евентуално по-ниска себестойност на продукцията.

37 Налагането на минимална цена за продажба на дребно от публичните власти обаче при всички положения води до невъзможност определената от производителите и вносителите максимална цена за продажба на дребно да бъде по-ниска от тази задължителна минимална цена. Следователно правна уредба, налагаща такава минимална цена, може да наруши конкурентните отношения, като попречи на някои от тези производители или вносители да се възползват от по-ниската себестойност на продукцията, за да предложат по-атрактивни цени за продажба на дребно.

38 Ето защо система на минимални цени за продажба на дребно на тютюневи изделия не може да се приеме за съвместима с член 9, параграф 1 от Директива 95/59, доколкото тя не е организирана така, че при всяко положение да изключва засягането на конкурентното предимство, което някои производители или вносители на такива изделия биха могли да извлекат от по-ниската себестойност на продукцията, и следователно да изключва нарушение на конкуренцията (вж. Решение от 4 март 2010 г. по дело Комисия/Австрия, C-198/08, Сборник, стр. I-1645, точка 30 и Решение от 4 март 2010 г. по дело Комисия/Ирландия, C-221/08, Сборник, стр. I-1669, точка 41).

39 В светлината на тези принципи следва да се разгледа националната правна уредба, предмет на настоящия иск.

40 Спорните разпоредби от CGI във връзка с Декрет № 2004-975 налагат на производителите и на вносителите минимална цена за продажба на дребно на цигари във Франция, съответстваща на 95 % от средната цена на тези продукти, а член L. 3511-3, първа алинея от CSP забранява продажбата на тютюневи изделия на „промоционална цена, противоречаща на целите за закрила на общественото здраве“. В съдебното заседание Френската република уточнява, че понятието „промоционална цена, противоречаща на целите за закрила на общественото здраве“, трябва да се разбира като всяка цена, по-ниска от определената по силата на член 572, първа алинея от CGI.

41 Този режим не позволява да се изключи при всички положения възможността наложената минимална цена да засяга конкурентното предимство, което някои производители или вносители на тютюневи изделия биха могли да извлекат от по-ниската себестойност на продукцията. Напротив, както отбелязва Комисията в съдебното заседание, без Френската република да направи опровержение по този въпрос, такъв режим, който освен това определя минималната цена спрямо прилаганата на пазара средна цена, може да доведе до премахване на разликата в цените на конкурентните продукти и да доведе до доближаване на тези цени към цената на най-скъпия продукт. Следователно посоченият режим засяга гарантираната от член 9, параграф 1, втора алинея от Директива 95/59 свобода на производителите и вносителите да определят тяхната максимална цена за продажба на дребно.

42 Освен това, обратно на твърдението на Френската република, спорният режим на минимални цени не попада в приложното поле на предвиденото в член 9, параграф 1, трета алинея от тази директива изключение.

43 Всъщност, когато става въпрос за тази разпоредба, е уместно да се напомни, от една страна, че изразът „контрол върху нивата на цените“ е тълкуван като отнасящ се до общи национални правни уредби, например тези, насочени към спиране на покачването на цените (вж. в този смисъл Решение по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, точка 25 и цитираната съдебна практика). От друга

страна, в контекста на механизма на данъчно облагане на тютюна изразът „съблюдаване на задължителните цени“ трябва да се тълкува в смисъл, че се отнася до цената, която, след като е определена от производителя или вносителя и одобрена от публичен орган, е станала задължителна като максимална цена и трябва да бъде съблюдавана на всички равнища от дистрибуторската верига до продажбата на потребителя, като функцията на тази система за определяне на цените е да се избегне засягането на целостта на данъчните постъпления чрез превишаване на задължителната цена (вж. Решение по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, точка 26 и цитираната съдебна практика).

44 Безспорно е обаче, че спорната национална правна уредба няма за цел нито да спре покачването на цените, нито да избегне загубите на данъчни постъпления поради превишаването на максималната цена за продажба на дребно, определена свободно от производителите или вносителите.

45 Що се отнася до Конвенцията на СЗО, както отбелязва генералният адвокат в точки 50 и 51 от заключението си, тази конвенция не налага на договарящите страни никакво конкретно задължение от гледна точка на ценовата политика в областта на тютюневите изделия и само описва възможните решения, за да бъдат взети предвид свързаните със здравето национални цели относно контрола на тютюна. Всъщност член 6, параграф 2 от тази конвенция се ограничава да предвиди, че договарящите страни приемат или оставят в сила мерки, които „могат да включват“ прилагането на данъчни политики, и „където това е приложимо“, на ценови политики спрямо тютюневите изделия.

46 Не може да се изведе никакво конкретно указание относно използването на системи на минимални цени нито от Препоръка 2003/54, нито от доклада на Комисията до Европейския парламент и до Съвета от 16 юли 2008 година относно структурата и ставките на акцизите, прилагани към цигари и други тютюневи изделия, които впрочем нямат задължителна сила. Всъщност пасажите от тези текстове, на които се позовава Френската република, само изразяват идеята, че високите цени на тютюневите изделия водят до намаляване на потреблението.

47 Във всеки случай, както следва от точка 38 от настоящото решение, Директива 95/59 допуска ценова политика, стига тя да не е в противоречие с целите на споменатата директива, а именно целта да не се допуска нарушение на конкуренцията между различните категории тютюневи изделия, принадлежащи към една и съща група.

48 Френската република изтъква също, че спорният режим на минимални цени е оправдан от целта за закрила на живота и здравето на хората, предвидена в член 30 ЕО. Според тази държава членка увеличението на нивото на данъците не би могло да гарантира достатъчно високи цени на тютюневите изделия, тъй като производителите или вносителите биха могли да компенсират това увеличение, като се отказват от част от техния марж на печалба, дори като продават на загуба.

49 В това отношение следва да се отбележи, че член 30 ЕО не би могъл да се тълкува в смисъл, че разрешава мерки, различни по естество от посочените в членове 28 ЕО и 29 ЕО количествени ограничения при вноса и износа, както и мерки с равностоен ефект (вж. в този смисъл Решение от 27 февруари 2002 г. по дело Комисия/Франция, C-302/00, Recueil, стр. I-2055, точка 33). В настоящия случай обаче Комисията не се позовава на нарушение на тези разпоредби.

50 Въпреки това Директива 95/59 не е пречка Френската република да продължи да води борба с тютюнопушенето, която се вписва в целта за закрила на общественото здраве.

51 Всъщност, както впрочем се посочва в съображение 7 от Директива 2002/10, последния акт за изменение на Директива 95/59/ЕО, чийто член 9 обаче остава непроменен, Договорът за ЕО, и по-конкретно член 152, параграф 1, първа алинея ЕО, изисква при определянето, както и при изпълнението на политиките и дейностите на Общността да се осигури високо равнище на защита на здравето на хората.

52 В същото съображение се уточнява още, че нивото на данъчното облагане е един от основните фактори при формирането на цената на тютюневите изделия, която от своя страна оказва влияние върху навиците за тютюнопушене на потребителите. Съдът също вече е постановил, че когато става въпрос за тютюневи изделия, данъчното законодателство представлява важен и ефикасен инструмент за борба с употребата на тези продукти, а в резултат на това и за закрила на общественото здраве (Решение от 5 октомври 2006 г. по дело Valeško, C-140/05, Recueil, стр. I-10025, точка 58) и че целта да се гарантира определянето на високи цени за тези продукти може да бъде преследвана по подходящ начин чрез облагане на тези продукти с по-високи данъци, тъй като увеличението на акцизите рано или късно трябва да се прояви в увеличение на цените за продажба на дребно, без това да засегне свободното определяне на цените (вж. в този смисъл Решение по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, точка 31).

53 Освен това, ако държавите членки желаят да премахнат окончателно всяка възможност за производителите или вносителите да компенсират, дори временно, отражението на данъците върху цените за продажба на дребно на тютюневите изделия, като ги продават на загуба, за тях ще бъде възможно по-конкретно да забранят продажбата на тютюневи изделия на цена, по-ниска от сбора от себестойността на продукцията и всички данъци, като същевременно позволят на производителите и вносителите да се ползват ефективно от конкурентното предимство, произтичащо от евентуално по-ниската себестойност на продукцията (вж. Решение по дело Комисия/Австрия, посочено по-горе, точка 43 и Решение по дело Комисия/Ирландия, посочено по-горе, точка 55).

54 От всички изложени по-горе съображения следва, че искът на Комисията трябва да се уважи.

55 Ето защо следва да се приеме, че като е приела и оставила в сила система на минимални цени за продажба на дребно на цигарите, пуснати в употреба във Франция, както и забрана за продажба на тютюневи изделия „на промоционална цена, противоречаща на целите за закрила на общественото здраве“, Френската република не е изпълнила задълженията си по член 9, параграф 1 от Директива 95/59.

По съдебните разноски

56 По смисъла на член 69, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като Комисията е направила искане за осъждането на Френската република и последната е загубила делото, тя трябва да бъде осъдена да заплати разноските.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

1) Като е приела и оставила в сила система на минимални цени за продажба на дребно на цигарите, пуснати в употреба във Франция, както и забрана за продажба на тютюневи изделия „на промоционална цена, противоречаща на целите за закрила на общественото здраве“, Френската република не е изпълнила задълженията си по член 9, параграф 1 от Директива 95/59/ЕО на Съвета от 27 ноември 1995 година относно данъците, различни от данъка върху оборота, [с които се облага] потреблението на тютюневи изделия, изменена с Директива 2002/10/ЕО на Съвета от 12 февруари 2002 г.

2) Осъжда Френската република да заплати съдебните разноски.

Подписи